

2 0 2 3

NOTULEN VRAGENUUR

Vragenuur – 16 februari 2023

Vragenuur, gehouden op donderdag 16 februari 2023 te 17.00 uur.

Voorzitter: mevrouw Passier.

Aanwezig zijn de leden: Dekkers, Peters, Sasbrink en Van Steeg.

Voorts zijn aanwezig de commissieleden: El Abassi en Cornielje.

Namens het college zijn aanwezig: burgemeester Dijksma en de wethouders Schilderman en Van Hooijdonk.

Griffier: mevrouw Bouts.

Opening van het vragenuur.

De **voorzitter**: Goedemiddag allemaal bij het vragenuur van deze week. Welkom aan de mensen die vanuit huis meekijken, de leden van de raad en het college. We hebben vandaag vijf vragen op het programma staan. De eerste vraag is door veel partijen ingediend, waaronder GroenLinks, Partij van de Arbeid, D66, Student & Starter, de PvdD, Volt, VVD, EenUtrecht, CDA en BIJ1.

1. Vragen van de fracties van GroenLinks, PvdA, D66, Student & Starter, PvdD, Volt, VVD, EenUtrecht, CDA en BIJ1 over Creatieve vrijheid is een groot goed.

De heer **Dekkers** (GroenLinks): Voorzitter! Meer tijd dan vorige week, want toen hadden wij deze vraag eigenlijk al willen stellen. De Utrechtse schrijver Pim Lammers heeft zich teruggetrokken als dichter voor de Kinderboekenweek. Dit naar aanleiding van doodsb bedreigingen aan zijn adres vanwege een verhaal dat hij schreef in 2015. Wij – en dat zijn dan veel raadsleden van de partijen die u net al heeft genoemd – zijn erg van deze bedreigingen geschrokken. Hiermee staat zowel de persoonlijke vrijheid als de creatieve vrijheid ernstig onder druk. Ook mensen die hun steun betuigden aan de schrijver zijn bedreigd. Dit kunnen en willen wij niet accepteren. Vrijheid van meningsuiting, creatieve vrijheid en persoonlijke vrijheid zijn voorwaarden voor een beschaafde en menselijke samenleving, zoals wij die wensen. Bedreigingen kunnen we nooit tolereren en van daaruit de vragen aan het college.

1. Is het college het met ons eens dat deze gang van zaken zeer te betreuren is?
2. Vindt het college ook dat creatieve vrijheid een groot goed is en verdedigd moet worden?
3. Kan het college net als onderstaande partijen zich uitspreken tegen welke vorm van bedreiging

online of offline dan ook?

4. Welke mogelijkheden zien de burgemeester en het college om Pim Lammers te beschermen?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Voorzitter! Hartelijk dank, ook aan alle indieners van de vraag. Het is ook echt goed dat we deze week alsnog aandacht kunnen besteden aan dit onderwerp. Creatieve vrijheid is een groot goed, zo staat als titel boven de vragen en ik kan het daar alleen maar hartgrondig mee eens zijn. Ik vind het inderdaad een zeer te betreuren gang van zaken dat iemand die kinderboekenschrijver is zich genoodzaakt voelt om zich terug te trekken. Creatieve vrijheid is inderdaad een groot goed en dat moet verdedigd worden. En dat betekent ook dat wij niet met elkaar mogen zwijgen. Daarom is het ook zo belangrijk dat dit vandaag in de raad wordt besproken. Ik zou me heel graag ook inderdaad willen uitspreken tegen welke vorm van bedreiging dan ook. Of dat nu online is of offline, bedreigingen komen bij mensen vaak op vele manieren binnen en ze zijn over het algemeen allemaal even impactvol. Het is verschrikkelijk dat we daarin een toename zien in onze samenleving en dat het ook een middel lijkt te worden om mensen te stoppen om goed werk te doen.

De laatste vraag die de indiener heeft gesteld, is welke mogelijkheden we zien om mensen zoals Pim Lammers in dit geval te beschermen. Nogmaals, alle vormen van bedreigingen zijn zeer onaanvaardbaar en soms gaan deze bedreigingen zo ver dat mensen beschermd moeten worden. Maar over de individuele casus – ik hoop dat de raad mij dat vergeeft – kan ik uiteraard geen uitspraken doen. Dat doen wij nooit, omdat dat niet in het belang is van de mensen die bedreigd worden. Ik wil echter wel meegeven dat u ervan kunt uitgaan dat als dit type bedreigingen aan de orde is, mensen altijd mogen rekenen op niet alleen de hulp van hun werkgever, zoals in dit geval ook voluit is gebeurd, maar ook op de overheid als dat nodig is en onze veiligheidspartners. Dat zijn in dit geval politie en het Openbaar Ministerie. Zij bepalen op basis van alle informatie die zij hebben welke maatregelen er precies nodig zijn. Ik kan u verzekeren dat ik daar persoonlijk natuurlijk bovenop zit, want dit deugt gewoon niet. Laten we het maar zo vaststellen. Ik hoop daarmee de vragen te hebben beantwoord.

De heer **Dekkers** (GroenLinks): Voorzitter. Ik heb geen vraag, maar wel nog even een onderstreping. We vinden het belangrijk dat naast veel mensen uit de culturele sector zoveel politici uit deze raad, het college en de burgemeester dit hebben uitgesproken. We begrijpen het antwoord op vraag 4 heel goed en wij danken de burgemeester hiervoor.

2. Vragen van de PvdD, de VVD en het CDA over Afvalcontainers mogen niet in het Zocherpark.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD): Voorzitter! Afvalcontainers mogen niet in het Zocherpark. Dat zeggen niet alleen onze fracties, dat zei inderdaad ook de Raad van State. De Partij voor de Dieren stelde in 2020 en 2021 al samen met CDA en VVD diverse keren vragen over het voornemen van het college om ondergrondse containers in het monumentale Zocherpark te plaatsen en ook in een commissiedebat hebben we de wethouder gewezen op verschillende redenen om deze locatie te heroverwegen. Het gaat daarbij onder meer over het rijksmonumentale Zocherpark, over de monumentale bomen en hun wortels, over de verkeersveiligheid en over de veiligheid en bereikbaarheid van het naastgelegen speeltuintje. Ook bewoners hebben juridische stappen gezet om deze slechte locatiekeuze te voorkomen en beroep ingesteld. Vorige week heeft de Raad van State dat beroep gegrond verklaard en geoordeeld dat het besluit om de containers op die locatie te plaatsen niet goed gemotiveerd was en dat het standpunt van het college dat de alternatieve locatie niet geschikter is, ook op een

ondeugdelijke motivering berust. Daarom zijn onze vragen als volgt.

1. Wat vindt het college van de uitspraak van de Raad van State en hoe reflecteert het college nu zelf op de onderbouwing van de locatiekeuze?
2. Kan het college toezeggen om alsnog inzichtelijk te maken hoe het de verschillende redenen heeft gewogen om de overige zeven locaties uit het locatieonderzoek af te wijzen? Zo nee, waarom niet? En zo ja, mogen wij dan als raad ook de resultaten hebben?
3. Kan het college toezeggen om in overleg met onder andere de bewoners een of meer alternatieve locaties te vinden, zodat de beoogde locatie in het Zocherpark niet meer nodig is?
4. Is het college naar aanleiding van de uitspraak alsnog bereid om af te zien van de plannen voor containers op deze plek?

Mevrouw **Schilderman** (wethouder): Voorzitter! Dank ook aan de vraagstellers. We hebben destijds na een breed traject met inwoners en een uitgebreide studie uiteindelijk acht locaties verder onderzocht en daar een besluit over genomen. De Raad van State dwingt ons nu om een uitgebreider besluit te nemen met een betere onderbouwing. Wij nemen dat erg serieus, want de Raad van State heeft hiermee aangegeven dat wij dat onvoldoende onderbouwd hebben. Dat stelt ons voor de serieuze taak om dat alsnog sterker te onderbouwen.

Op vraag 2 kan ik aangeven dat we dat inzichtelijk zullen maken, dus al die locaties zullen opnieuw onderzocht worden. We zullen dat zorgvuldig afwegen en een nieuw besluit nemen. De resultaten zullen we inderdaad delen met de raad.

In de derde plaats werd gevraagd of ik kan aangeven wat we gaan doen. Over die acht locaties die al tot stand zijn gekomen met de bewoners gaan wij een nieuw besluit nemen. Voorafgaand aan de consultatieperiode zijn er acht verschillende locaties in beeld gebracht en daarin is gekeken naar de mogelijke beperkingen op die locaties. Die zijn voortgekomen uit een wandeling met bewoners in de wijk om te kijken naar een geschikte plaats voor de containers. Andere locaties zijn afgefallen bijvoorbeeld vanwege aslastbeperkingen. Dat zijn plekken waar de inzamelwagen niet langs kan. Op vraag 4 kan ik aangeven dat de plaatsing van de ondergrondse container wel noodzakelijk blijft vanwege de herinrichting van de Tolsteegbarrière en -brug. De vraag die nu voorligt, is op welke plaats die containers dan moeten komen. Wij nemen de uitspraak van de Raad van State serieus en dat betekent dat we een nieuw besluit zullen moeten nemen. Dat zullen we doen en we zullen dat besluit uitgebreider onderbouwen en de raad zal daarvan op de hoogte worden gesteld.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD): Voorzitter! Ik heb nog een laatste vraag. Ik dank de wethouder voor de antwoorden. Het is fijn dat alle locaties weer op de lijst staan om serieus genomen te worden. Wat is ongeveer het tijdsplan wanneer dit uitgevoerd wordt en wanneer horen wij en ook bewoners iets over de nieuwe keuze?

Mevrouw **Schilderman** (wethouder): Ik kan daar niet even een precieze termijn aan hangen, maar we gaan daar per direct mee aan de slag, want het moet nu wel gebeuren. Ik verwacht dat wij daar het komende halfjaar op terug zullen komen.

3. Vragen van de fracties van D66, Student & Starter, GroenLinks en de ChristenUnie over Samen vrijheid vieren.

De heer **Peters** (D66): Voorzitter! De eerste echte zonnestralen hebben de afgelopen week alweer een intrede gedaan. Het voorjaar staat voor de deur en daarmee ook een nieuw festivalseizoen.

Vragenuur van 16 februari 2023

4

Traditiegetrouw vindt er op 5 mei het Bevrijdingsfestival plaats in het park Transwijk in Utrecht. Deze week verscheen er een bericht in de NRC, waarin de directeur van het Bevrijdingsfestival aangaf dat het festival misschien wel vanwege financiële tekorten niet door kan gaan. Vrijheid is een groot goed. Zeker het afgelopen jaar is het nog maar eens pijnlijk duidelijk geworden door de oorlog in Oekraïne, de protesten in Iran of de machtsgreep in Afghanistan. De fracties van D66, Student & Starter, GroenLinks en de ChristenUnie vinden het ook ontzettend belangrijk dat we ieder jaar die vrijheid kunnen vieren en stilstaan bij die vrijheid. Zo stelden wij vorig jaar nog mondelinge vragen aan de wethouder over de toegankelijkheid van het festival, dus dat het festival echt ook voor iedereen toegankelijk is, juist ook voor mensen met een kleine portemonnee. Daaropvolgend en ook mede naar aanleiding van de uitspraken van de directeur van het Bevrijdingsfestival hebben we een aantal vragen.

1. Is het college bekend met het signaal van de organisatie van het Bevrijdingsfestival, dat het misschien niet door kan gaan?
2. Welke acties overweegt het college te ondernemen zodat het festival alsnog door kan gaan en tegelijkertijd ook nog voor iedereen toegankelijk blijft?
3. Is het college bereid om de organisatie te helpen door het bieden van ondersteuning bij het onderzoeken van alternatieven, bijvoorbeeld een kleinschaliger festival, goedkopere artiesten of andere wijzigingen in het programma?
4. Welke gesprekken voert het college met de provincie voor een eventueel vangnet bij tegenvallende opkomst?
5. Is het college bereid om het festival voor iedereen zo toegankelijk mogelijk te houden en zich daar ook hard voor te maken, mede doordat bijvoorbeeld iedereen zijn eigen boterham mee moet kunnen nemen en er voldoende gratis watertappunten zijn?

Mevrouw **Dijkma** (burgemeester): Voorzitter! De eerste vraag is of we bekend zijn met het signaal van de organisatie. Ja, dat zijn we.

Wat betreft het antwoord op vraag 2 en 3 over acties en welke ondersteuning we kunnen bieden, is het misschien goed om eerst te zeggen dat wij elk jaar al een heel royaal bedrag geven aan het Bevrijdingsfestival. In het geval van de gemeente gaat dat om zo'n ruim € 80.000 en ook de provincie doet dat. We hebben de afgelopen weken contact gehad met de organisatoren van het festival en zij hebben ons gevraagd om een extra bijdrage, zowel de gemeente als de provincie. Daar kijken we op dit moment naar en daar moeten we ook behoorlijk snel een besluit over gaan nemen, omdat het festival ook op enig moment natuurlijk een no-go-moment kent. Maar ik zeg er wel eerlijk bij dat we met beperkte middelen te maken hebben en die middelen ook nog willen inzetten voor eventuele andere evenementen. Uiteindelijk is het aan de organisatie zelf om de knoop door te hakken of zij al dan niet voldoende vertrouwen en middelen hebben om het festival door te laten gaan. Bovendien, als wij een extra bijdrage zouden leveren, zouden we daar ook wel een voorwaarde aan verbinden, namelijk dat er voor de komende jaren wel een solide en rendabeler plan komt. Het is ook niet voor het eerst dat er bijgespijkerd zou moeten worden bij het Bevrijdingsfestival en we kunnen het ons niet veroorloven om dat te blijven doen. Er moet dus inderdaad ook op inhoud gekeken worden. We voeren deze gesprekken ook samen met de provincie, die inmiddels ook haar bereidheid heeft uitgesproken om iets te doen. Het is geen garantstelling; daar zijn wij beide sowieso niet voor. Dat zou namelijk betekenen dat we achteraf met een enorme rekening geconfronteerd kunnen worden die we waarschijnlijk ook niet zomaar kunnen betalen. Dus dat is niet de wijze waarop we dat zouden doen. Het zou inderdaad gaan om een eenmalige bijdrage. In antwoord op de laatste vraag begrijp ik dat wethouder Oosters binnenkort met een brief komt

over het gratis water, maar ik wil één ding meegeven. Alles wat je zelf mag meenemen of wat gratis is, betekent onmiddellijk dat de directie van het festival minder inkomsten kan genereren via de horeca en daarmee als het ware ook inteert op het verdienmodel. U vraagt eigenlijk twee dingen die een beetje tegen elkaar indruisen, namelijk aan de ene kant om ervoor te zorgen dat het festival doorgaat en dat het voor iedereen toegankelijk is, dus bijvoorbeeld zonder entreeheffing, terwijl u aan de andere kant de gemeente vraagt om ervoor te zorgen dat indirect de horeca-inkomsten minder groot worden. Dat doe je als je watertappunten hebt en mensen hun eigen eten laat meenemen. Dat vormt dan wel een extra probleem voor een begroting die toch al enorm onder druk staat.

De heer **Peters** (D66): Voorzitter! De burgemeester gaat heel uitgebreid in op het bieden van extra financiële ondersteuning. Dank daarvoor, maar de vragen spitsten zich mijns inziens juist toe op eventuele alternatieven, waardoor het niet nodig is om extra financieel bij te springen. Gevraagd wordt bijvoorbeeld om vanuit het belang om hier een Bevrijdingsfestival te kunnen blijven vieren te kijken naar kleinschalige alternatieven, minder dure artiesten en een ander programma en of de gemeente daar juist bij kan helpen.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Ik begrijp wat u vraagt, maar vindt u zelf ook niet dat dit bij uitstek de core business moet zijn van de organisator van zo'n festival? Daar moeten ze toch niet de gemeente voor nodig hebben om die alternatieven te verzinnen? Wij zijn niet de organisatoren van een festival; wij maken het mogelijk. Ik vind het overigens stuk voor stuk zeer waardevolle suggesties en ik ben daar ook voor, maar ik vind wel dat de organisatie dit zelf ook moet kunnen bedenken en het ook moet kunnen uitvoeren. Daar moet ze ons niet voor nodig hebben, want als dat wel zo zou zijn, heeft ze een heel ander probleem.

De heer **Van Steeg** (CDA): Voorzitter! Ik dank de burgemeester voor haar beantwoording. De burgemeester zegt dat een financieel beroep op de gemeente is gedaan, maar aan de andere kant zijn er ook nog mogelijkheden om op een andere manier invulling te geven. Waar staan we nu precies in dat proces en welk financieel beroep is er gedaan op de gemeente?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Er is een financieel beroep gedaan op zowel de gemeente als de provincie, waarbij het in totaal gaat om een bedrag van € 100.000, dus € 50.000 elk.

De heer **Dekkers** (GroenLinks): Voorzitter! De burgemeester schetst het dilemma tussen voldoende geld verdienen uit de horeca en de toegankelijkheid, maar is zij het met ons eens dat die toegankelijkheid wel heel belangrijk is en dat zeker het punt van toegang vragen voor zo'n festival daar wel heel erg afbreuk aan zou doen?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Voorzitter. Ik ben het daar zeer mee eens en dat wil de organisatie ook niet. In het noorden van het land zijn eerder ervaringen opgedaan met het heffen van entree en we hebben moeten vaststellen dat niemand deze ontwikkeling wenste. Om die reden ligt dit verzoek bij ons voor. Ik ben het er in die zin ook mee eens dat het begrip "toegankelijkheid" geborgd moet zijn als je dit organiseert. Dat is echter iets anders dan het verdienmodel door horeca onder druk te zetten door meer en meer toe te staan dat mensen dingen van huis meenemen. Dat is een afweging. De begroting is al heel penibel, want die is nu gericht op een mooi-weerscenario. Als het slecht-weerscenario aan de orde is, is zelfs de bijdrage die aan ons gevraagd is niet voldoende. Zo staan de

Vragenuur van 16 februari 2023

6

zaken ervoor. Dat is best stevig.

De heer **Peters** (D66): Allereerst een woord van dank, ook voor het sterke signaal dat de burgemeester geeft aan de organisatie, vooral door het antwoord op de laatste vraag. Het enige wat ik nog wel kan bedenken waar de gemeente in kan ondersteunen en kan helpen, is om voortvarend en constructief om te gaan met de benodigde vergunningen, misschien voor andere, kleinschaliger locaties. Dan is het inderdaad aan de organisatie om met de beperkte middelen die er zijn iets heel moois te organiseren. Het is niet echt een vraag, maar meer een conclusie.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Voorzitter! Ik wil daarop wel reageren. Dat lijkt mij namelijk een zeer reële vraag en vanzelfsprekend zullen we daar dan ook van harte aan meewerken. Overigens doet de afdeling VTH dat altijd als dat aan de orde is, maar in dit geval zeker. Als daar snelheid nodig is, dan zullen we die betrachten.

4. Vragen van de fracties van de PvdA en Student & Starter over Zon van dat dak af.

De heer **Cornielje** (PvdA): Voorzitter! Ik dacht aan Peter Koelewijn. Referentie is ook wel leuk op zo'n lange middag. In het centrum van Utrecht zijn er weinig daken waarop zonnepanelen kunnen worden geplaatst. Dat heeft te maken met het feit dat er voornamelijk veel monumentale panden staan. Toch is er een enorm dak in het centrum waar we geen beroep op doen en waar wel zonnepanelen mogelijk zijn en dat is het dak van Utrecht Centraal Station. Vandaar dus deze mondelinge vragen, inclusief de Peter Koelewijn-referentie.

1. Het dak boven de centrale hal van Utrecht Centraal is 2,3 hectare groot. Toch is op dit dak geen zonnepaneel te vinden, weet de gemeente waarom hier geen zonnepanelen liggen?
2. Deelt de wethouder de mening dat het wenselijk zou zijn op zo'n groot oppervlakte centraal in de stad zonnepanelen neer te leggen?
3. Is de wethouder bereid het gesprek aan te gaan met ProRail om alsnog zonnepanelen te plaatsen op het dak van Utrecht Centraal?
4. Zijn er nog meer kansen in het stationsgebied voor het plaatsen van zonnepanelen?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): Voorzitter! Ik zou zeggen, de titel had eigenlijk moeten zijn "Zon dat dak op", want dit was wel een leuke referentie, maar eigenlijk klopte zij niet helemaal. Hoe dan ook, wij hebben in 2020 gesproken met NS Stations, de verantwoordelijke voor het dak van de grote hal. Zij hebben destijds aangegeven dat zij wel naar al hun stations kijken, maar dat een van de overwegingen om al dan niet zonnepanelen te plaatsen te maken heeft met veiligheid. Zij zagen veiligheidsvraagstukken voor dit cruciale station en dat was de reden dat ze in 2020 daar niet voor hebben gekozen. Dat is natuurlijk jammer, want ik ben het met de vragenstellers eens dat je dat zou moeten willen op zo'n groot dak dat verder niet heel veel ligt te doen. We weten dat er met zon op grote daken nog heel wat te halen is en dat willen we ook heel graag. Dus in die zin zouden wij het heel graag wel zien.

Gevraagd wordt of ik bereid ben het gesprek aan te gaan. Dat ben ik zeker en ik kan het zeker nog een keer bestuurlijk herhalen en even met de kennis van nu "challenges" of er inmiddels andere inzichten zijn en of ik ze toch nog ergens toe kan verleiden. Ik kan het natuurlijk niet overnemen, want het is niet ons dak, maar ik wil die poging zeker wagen.

Ten slotte is gevraagd of wij ook elders nog kansen zien. Dat is zeker het geval. Er zijn ook nog nieuwe ontwikkelingen in het gebied. Alle normen liggen natuurlijk hoger dan in het verleden. We

Vragenuur van 16 februari 2023

7

zullen er dus goed naar kijken of er daken en eventueel ook gevels goed benut worden. Er zijn ook bestaande gebouwen die nog onderhanden worden genomen en ook daar zien wij kansen, onder andere bij de Jaarbeurs. Daar zullen wij ons best voor blijven doen.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD): Voorzitter. Ik werd een beetje getriggerd door die veiligheidsrisico's, want wij dachten dat het iets met de dakconstructie te maken had. Als die veiligheidsrisico's drie jaar later anders zijn, vraag ik me af wat ik me daar dan bij moet voorstellen. Wat is dan een veiligheidsrisico in deze context?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): Mevrouw Sasbrink nodigt mij een beetje uit tot speculeren, want het is niet mijn taxatie. Het is een poging, maar ik kan me voorstellen dat het te maken zou kunnen hebben met de mogelijkheid dat dingen van een dak af kunnen waaien en dan op het drukste spoorknooppunt van Nederland liggen. Dan heb je de hele treindienstregeling verstoord. Zo iets dus, maar nogmaals, het is voor mij een beetje speculatief. Zij hadden in ieder geval het gevoel dat het onvoldoende helemaal uitgesloten kon worden.

De heer **Cornielje** (PvdA): Voorzitter! Weet de wethouder wanneer zij ongeveer met ProRail in gesprek zou kunnen? Heeft zij daar al een datum voor?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): Nee, dat weet ik niet. Ik heb regulier overleg met de NS en ProRail, dus dat lijkt me een goed moment om dat te doen. Ik weet niet uit mijn hoofd wanneer die in mijn agenda staan, maar het is ongeveer drie keer per jaar. We zullen zorgen dat het de volgende keer op de agenda staat.

5. Vragen van de fracties van DENK en Utrecht Solidair over Koranverscheuring Pegida in Utrecht.

De heer **El Abassi** (DENK): Voorzitter. De voorman van de extreemrechtse anti-Islambeweging Pegida heeft afgelopen weekend in Utrecht een Koran verscheurd en vertrapt en dat, terwijl mensen wereldwijd waaronder miljoenen moslims, aan het rouwen zijn door de verschrikkelijke aardbevingen in Turkije en in Syrië. De vrijheid van meningsuiting stopt wanneer deze in strijd is met de wet en Pegida zet aan tot haat en discriminatie jegens de moslimgemeenschap. Wat Pegida doet, is het beledigen van een groep moslims vanwege hun godsdienst.

1. Is de burgemeester het met ons eens dat de uitingen van Pegida in strijd zijn met de wet? Kan de burgemeester mij dan ook vertellen waarom zij deze demonstratie niet verboden heeft?
2. In Den Haag zijn moslims massaal de straat opgegaan om te demonstreren vanwege deze beledigende en discriminerende provocaties. Is de burgemeester het met ons eens dat moslims zich beledigd en gediscrimineerd voelen door deze uitingen van Pegida? Zo ja, wat gaat de burgemeester doen om de moslimgemeenschap te beschermen tegen dit soort haatuitingen?
3. Het verscheuren van de Koran doet mij denken aan het verbranden van de literatuur en Joodse heilige boeken in 1933. Is de burgemeester het met mij eens dat we in Utrecht koste wat het kost moeten voorkomen dat de geschiedenis zich herhaalt?
4. Tenslotte, vrijheid van meningsuiting is een rekbaar begrip. Wat in het verleden strafbaar was, kan nu zomaar niet meer strafbaar zijn omdat de opinie is veranderd. Joram van Klaveren, ex-PVV'er, gaf aan in een interview dat het de bedoeling was van zijn partij om piketpaaltjes te verzetten door extreme uitspraken te doen over moslims, waardoor deze normaler worden. Is de burgemeester het met ons eens dat we op moeten passen voor deze manier van het oprekken van

Vragenuur van 16 februari 2023

8

vrijheid van meningsuiting?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Voorzitter! In de aanloop naar de demonstratie hebben wij uitgebreid overleg gevoerd met heel veel partijen, waaronder het Openbaar Ministerie, omdat dit uiteindelijk verantwoordelijk is voor het strafrechtelijk optreden tegen strafbare uitingen. De door Pegida aangekondigde en ook uitgevoerde verscheuring van de Koran wordt door het Openbaar Ministerie binnen de context van de demonstratie zoals die heeft plaatsgevonden, niet als strafbaar beoordeeld. Dat gebeurde eerder ook niet in Den Haag. Dat heeft u zojuist ook gememoreerd. Dat betekent dat het aan mij als burgemeester is om het demonstratierecht en de vrijheid van meningsuiting te faciliteren. Dat moet ik doen, ongeacht het onderwerp of de inhoud van de demonstratie. Dat heb ik in dit geval ook gedaan. Er was dus geen grond om de demonstratie op voorhand te verbieden.

Maar ik ben me er zeer van bewust dat velen met name moslims en zeker ook in juist zo'n week zich diep geraakt voelen door deze uiting van Pegida. Vanuit mijn bevoegdheden als burgemeester bij demonstraties kan ik niet anders dan neutraal staan ten opzichte van de inhoud. Ik zeg u er eerlijk bij dat ik dat als mens en als burgermoeder soms heel erg lastig vindt.

Direct na de demonstratie heb ik een bericht aan onze bondgenoten uit de stad gestuurd, waarin ik uitleg heb gegeven over de demonstratie en waarom deze met de verscheuring van de Koran heeft plaatsgevonden. Ik heb ook tegen ze gezegd, dat ik heel graag met ze in gesprek blijf als daar behoefte aan is en dat we ook in het periodieke overleg, bijvoorbeeld met de moskeebesturen, stilstaan bij de impact van de demonstratie.

De laatste vraag ging over de vrijheid van meningsuiting. Het is aan de wetgever en de rechter om te bepalen waar de grens ligt. Mijn bevoegdheden ten aanzien van het demonstratierecht strekken daar niet toe. Als er dus vragen zijn over het mogelijk strafbaar zijn van bepaalde uitingen in een concreet geval, beoordeelt het Openbaar Ministerie of er sprake is van verdenking van enig strafbaar feit en niet de burgemeester. Dat is hoe het in onze wet geregeld is.

De heer **El Abassi** (DENK): Voorzitter. Ik noemde ook dat rekbare begrip, maar daar heb ik nog geen goed antwoord op gekregen. Maar niet strafbaar? Het verscheuren van een heilig boek, een varkensbarbecue voor een moskee en moslims uitmaken voor nazi, als dat geen groepsbelediging is, geen discriminatie en het niet aanzet tot haat, wil ik een laatste vraag stellen aan de burgemeester: wat is dan wel groepsbelediging?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Voorzitter! Nu gaan we de diepte van een juridische discussie in, waarin je op voorhand vanuit mijn rol daar niet altijd iets over kunt zeggen. Ik heb nu juist geprobeerd uit te leggen dat ik niet degene ben die beoordeelt of iets strafbaar is. Dat doet het Openbaar Ministerie en dat beoordeelt altijd aan de hand van de wet en de context waarin iets plaatsvindt of dat gerechtvaardigd is of niet. Dat betekent bijvoorbeeld in de praktijk ook dat we bij dit type demonstraties vaak ook een extra officier van justitie bij de hand hebben om te laten checken of er bijvoorbeeld sprake is van strafbare uitingen en of daarop ingegrepen kan worden. We doen dat dus niet lichtvaardig, maar het is niet aan mij om dat oordeel te geven. Dat oordeel is uiteindelijk aan zowel het Openbaar Ministerie en in ultimatum aan de rechter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Daarmee zijn we aan het eind van het vragenuur van deze week gekomen. Ik wens u allen een heel fijne avond.

Gemeente Utrecht

Vragenuur van 16 februari 2023

9

De voorzitter sluit daarop, te 17.35 uur, het vragenuur.

Vragenuur van 16 februari 2023

10

Lijst van toezeggingen, gedaan tijdens het vragenuur van 16 februari 2023.

Vragen van de PvdD, de VVD en het CDA over Afvalcontainers mogen niet in het Zocherpark.

Wethouder **Schilderman**

- zegt toe om opnieuw een besluit te nemen en daarbij alle locaties uit het locatieonderzoek zorgvuldig af te wegen en te motiveren hoe opnieuw tot een besluit te komen. De raad wordt hierover schriftelijk geïnformeerd eind Q2, begin Q3 2023.